

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISTĚ
V JOSEFOVĚ

Váš dopis čj. / ze dne KUKHK-3097/KP/2019-5
21.1.2019
Naše čj.: NPÚ-362/5290/2019
Vyřizuje: Ing. Rais
Spisový znak: 820.1.

Josefov 27.1.2019

Krajský úřad Královehradeckého kraje
Odbor kultury a památkové péče,
oddělení památková péče
PaedDr. Tamara Baudišová
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové
IDDS: gcgbp3q

PÍSEMNÉ VYJÁDŘENÍ

odborné organizace státní památkové péče

podle ust. §14 odst. 6 zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

ve věci obnovy kulturní památky, „**Zahradnický domek**“, pod číslem 31488/6-1818, nemovitosti, **budovy č.p. 101, pozemek st.p.č.38, ulice Českých legií, Nové Město nad Metují, k.ú. Nové Město nad Metují**, která se dále nachází v památkové rezervaci Nové Město nad Metují, prohlášené Výnosem MK ČSR ze dne 3.12.1969 č.j. 15.106/69-II/2, přičemž stavební parcela č.38 je součástí národní kulturní památky „Zámek Nové Město nad Metují“ prohlášené nařízením vlády České republiky č. 170/2008 Sb., ze dne 28.4.2008, o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky.

Dne 21.1.2019 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově (dále jen „NPÚ, ÚOP v Josefově“) obdržel žádost Krajského úřadu Královehradeckého kraje, odboru kultury a památkové péče, oddělení památkové péče v Hradci Králové, o písemné vyjádření ve výše uvedené věci.

O závazné stanovisko v této věci požádal Luboš Bernášek, trvale bytem Václavická 1277; 547 01 Náchod, a paní Marie Bernášková, trvale bytem Českých legií 101; 549 01 Nové Město nad Metují; oba zastoupení panem Lubošem Bernáškem, trvale bytem Václavická 1277; 547 01 Náchod.

Práce uvedené v žádosti:

- A) „Po zahájení stavby byl proveden nový stavebně technický průzkum. Na základě tohoto průzkumu byl Ing. Chaloupským zpracován projekt na sanaci podloží pod stavbou a úpravy základových konstrukcí“.

-Žádost o vydání závazného stanoviska obsahuje také příslušnou část projektové dokumentace „Obnova zámeckého domku č. p. 101 – Nové Město nad Metují – D. 1. 2. – stavebně konstrukční část, zodpovědný projektant: Ing. Jan Chaloupský, účel: PP, datum: 10/18, číslo zakázky: 5217/18“.

Prohlídka objektu byla provedena statikem již 27.8.2018, a to za účelem přípravy pro zpracování projektu statiky. V době prohlídky byla ubourána část nestabilních zdí až na úroveň styku se základem. Bylo dohodnuto očistit stávajících základů v místech styku se skalním podložím na jižní straně objektu a dále odhalit sondami hloubku založení u ostatních stěn, zejména u stěn podporujících klenby. Po provedení těchto prací byl stanoven definitivní postup sanace základu. Základy na jižní straně objektu jsou vyboulené a tvořené úlomky slínovce na hliněnou maltu. S ohledem na míru porušení a nestabilitu skalního podloží je navrženo jejich rozebrání do hloubky cca 1m pod úroveň podlahy a vytvoření železobetonového věnce s kotvením do nových příčných prahů. Po provedení sond za údolní zdi bylo zjištěno skalní podloží, přiléhající k rubu základové zdi. Uprostřed objektu je skalní trhлина mezi bloky. Ta musí být překlenuta armovaným základovým pasem.

Skalní podloží je překryto navážkami a svahovými sutěmi. Dle geofyzikálního měření jsou na povrchu nesoudržné zvětraliny, svahové sutě a navážky. Tyto zeminy jsou zastiženy do hloubky 0-3m. Mocnost je místně proměnlivá, rovněž se mění složení. Nejčastěji se jedná o hlíny a úlomky cihel a křídových hornin.

Základové zdivo stěn objektu je převážně kamenné. Kámen je povrchově zvětralý. Pojivo je maltové, zcela zvětralé. Celkově je základové zdivo v nevyhovujícím technickém stavu. Zeď na údolní straně je založena na skalním podloží s velkými puklinami. Na zdi jsou patrné deformace. V příčných stěnách lze pozorovat trhliny. Směr trhlin a boulení stěny nasvědčuje posunu obvodové stěny do údolí. Tuhost objektu je minimální. K deformacím přispívá i zemní tlak od zásypu nad skalním podložím. Zeď působí ve spodní části jako zárubní, výše pak jak jako nosná. Stěny jsou vybudovány z písčitého slínovce. Stěny byly postaveny na skalním podloží a nehomogenním eluviu zvětraleho slínovce.

Pro zachování stávajícího zdiva je nutné provést zpevnění základů v okolí trhlin opláštěním a hloubkovým spárováním. Základové pasy by bylo nutno ztužit betonovým opláštěním se sítí SZ 6/100 - 6/100. Sítě by byly propojeny se základem kotevními trny. Ve spodní části by bylo opláštění zapuštěno pod stávající základ. Povrch stávajícího základu bude očištěn od jílovitých částí a rozpadlých částí zdiva. Pro zajištění spolupůsobení pláště a staré části základu je nutno ponechat co nejdrsňější povrch starého základu. Práce je nutno provádět po úsecích délky 80 cm. Po vytvoření obrubního věnce by se provedla injektáž. Aktivovaná injekční suspenze prosytí zdivo z lomového kamene, které vlivem zvýšené vlhkosti a zvětrávacích procesů je velmi chatrné. Podél severní strany objektu navrhujeme provést drenáž k odvodu podzemních vod. Na jižní straně je situace komplikovaná nesoudržným skalním podložím. Zajištění stability betonovou moniérkou je obtížné realizovatelné. Terén je zcela nepřístupný. Vzhledem ke stavu stěny je navrženo její zbourání a náhrada novým betonovým pasem kotveným do soudržných poloh masivu příčnými prahy. Armovaný pas nutno provázat s výztuhami pod příčnými stěnami. Po zpevnění bude možno stabilizovat základy a stěny zaklenuté místnosti na JZ rohu. Ostatní pasy budou betonové založené do skalního podloží.

Vymezení dotčených kulturně historických (památkových) hodnot:

S ohledem na současný stupeň poznání kulturně historického vývoje lze konstatovat, že k dotčeným památkovým hodnotám předmětné nemovitosti patří zejména její hmotové uspořádání, dochované

historické konstrukce, dochovaná dispoziční řešení, dochovaná vnější i vnitřní výzdoba, původní materiálová skladba objektu a dále pak začlenění objektu v urbanistické struktuře sídla.

Předmětem památkové péče v památkové rezervaci jsou historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech, nemovitě kulturní památky, ostatní objekty, soubory a prostory, dotvářející prostředí rezervace a veřejná zeleň.

Objekt č.p. 101 se nachází na pozemku, který je součástí zámeckého areálu. Je situován v dolní zahradě na jižním kraji skalnatého ostrohu tyčícím se nad řekou Metují. Dějiny samotného domku jsou úzce spojeny s historií zámecké zahrady. Nejstarším dokladem existence zahradnického domku je veduta Joanna Venutta, datovaná rokem 1800. K radikální přestavbě domku došlo v roce 1843, na katastrální mapě z roku 1870 je již zahradní domek zachycený ve stávajícím půdorysu. Již v roce 1907 je kronikou uvedeno, že domek je zpusťlý. Projektem rekonstrukce zámku, schváleného v roce 1909, tj. i zahradního domku, byl pověřen architekt Dušan Jurkovič. Dnes je dům po svém havarijním stavu všech konstrukcí obnovován. Jedná se o přízemní objekt na obdélném půdorysu, zdivo smíšené s převahou kamene, omítky vnější i vnitřní několikavrstvé-nejstarší vápenné. Dispozice domu dvoutrakt se střední chodbou, střecha polovalbová, bobrovka, krov hambalková soustava, stojatá stolice. Po statickém posouzení objektu bylo nutné snést konstrukci střechy, krovu, a některých zdí. Zachovány byly prostory s klenbami, spolu s částí bočního dvorního křídla. Zpracován a odsouhlasen byl projekt s vydaným závazným stanoviskem pro stavební povolení.

Dopad prací uvedených v žádosti na dotčené kulturně historické (památkové) hodnoty:

Posuzované práce se dotýkají architektonických, nebo kulturně historických hodnot v části zakládání objektu a jeho stabilizace v prostoru a na hraně skalního masívu nad údolím řeky Metuje. Průběžně zpracovaný projekt statiky řeší provádění základových pasů, postupné zpevňování stávajícího zdiva v úrovni základové spáry a skalního masívu pod objektem. Z hlediska památkové péče jsou předmětné práce akceptovatelné, nutné k realizaci.

Posuzované práce se dotýkají archeologického dědictví. Objekt se nachází v prostředí s pravděpodobným výskytem archeologických situací. Při provádění prací je nutná realizace archeologického výzkumu dle § 22 památkového zákona.

Závěrečné konstatování:

Z hlediska zájmů státní památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově dospěl k závěru, že práce uvedené v předložené žádosti **lze připravovat a provést.**

Odůvodnění:

NPÚ, ÚOP v Josefově po posouzení prací uvedených v předložené žádosti dospěl k závěru, že jsou v souladu se zájmy státní památkové péče a že po jejich provedení budou zachovány dotčené kulturně historické hodnoty. Předkládaná projektová dokumentace na zajištění statiky je ve stupni pro realizaci. Stavba je náročná na zajištění těch historických konstrukcí, které zůstávají ponechány (místnosti s klenbami a stabilním zdivem). I nadále trvá nutnost konání kontrolních dnů, kdy protokolem, nebo zápisem do stavebního deníku (v případě dodavatelské realizace prací), bude zásah do konstrukcí definován a výsledek rozhodnutí zaznamenán. Při realizaci prací spojených se základovými poměry je zásadní účast statika. Tak, jak již bylo upozorněno při zpracování písemného

vyjádření k projektu stavby pro stavební povolení, trvá i nadále nutnost provádění archeologického výzkumu.

Upozornění:

Posuzované práce budou prováděny v „území s archeologickými nálezy“, stavebník je tedy dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu AV ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Poučení:

Toto písemné vyjádření nenahrazuje závazné stanovisko Krajského úřadu Královehradeckého kraje, odboru kultury a památkové péče, oddělení památkové péče v Hradci Králové.

Ing. Blanka Adámková
vedoucí odboru péče o památkový fond

Přílohy (počet svazků): -